

EESTI POLITSEILEHT

Nr. 19

22. aprillil 1922.

11. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aasta peale . . . . . Mk. 800.—
 poole aasta peale . . . . . 400.—
 weerand aasta peale . . . . . 200.—

Üksik number maksab Mk. 18.—

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis.
 Awatud kell 9—3. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Kuulutuste hind: 1/8 lehek. Mk. 2400.—
 1/2 " " 1200.—
 1/4 " " 600.—
 1/8 lehek. Mk. 300.—
 1/16 " " 175.—
 1/32 " " 100.—

Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.

Jooksew arwe „Eesti Päevaleht“ nr. 1056.

Politsei ja maksude sissenõudmine.

Saaremaakonna politseiuülem esines po- nõudmistest ja kõiksuguste teadaandmistest
 litseipeawalitsusele ettekandega, et välis- tätteandmistest kodanikkudele. Politsei-
 politsei maal wabastataks maksude fiske- ülema arvamise järele wõiks need kohu-

Kas olete joonud

PULS'I ÕLUT?

Kui pole, siis tellige

Klaasingi tän. 11.

TALLINNAS.

Telef. 6-51
7964

SHOKOLAAD

KAKAO

KAWA

SHOKOLAADI KARBİKOMPWEKID

7957

sed ainult linnades politsei peale jääda, kuna maal need kohused wallawanemate peale panna tuleks.

See küsimus pole uus: ta on nii mitmelgi korral politsei-peawalitsuses mitmekesistel juhtumistel tekkinud. Ka tsaariwalitsuse ajal oli see küsimus päeval korral. Juba siis leiti, et maksude sissenõudmine, kohtu kutselehtede ja teiste ametlike paberite kätteandmine elanikkudele politsei peal nii suure koormana lasub, et viimasest wabastamine kodanikkude julgoleku ja awaliku korra alalhoidmise mõttes tingimata tarwiduseks oleks. Meie politsei, Wene ajaga võrreldes, on küll arwurikkam, kuid ühes sellega on ka maksud tõusnud ning ametiasutuste tegewus kaswanud. Ning see asjaolu, nii kui Wene ajalgi, tingib jeda soovimata nähtust, et ülaltähendud kohused politsei peaillesannet — awaliku korra alalhoidmist ja kodanikkude julgoleku kindlustamist — tahaplaanile juruda ahwardawad.

Need kõrwalised kohused lasuwad linna politsei peal mitte kergema koormana, kui maal. Kui maal suuremad kaugused maksude sissenõudmist ja teadaandmist kätetoimetamist raskendawad, siis tuleb linna politsei raiooniülema kohta maksude nõudmist ja igasuguseid paberitaitmisi jeda suuremal arwul. Nii siis ei oleks põhjust politseid maal nendest kõrwalistest kohustustest wabastada ning linnas wiimaseid politsei turjale edasi jätta. Awaliku korra alalhoidmine linnades ei tohiks wähem tähtsamaks ülesandeks jaada, kui maal.

Iga uuendus walitsuse aparaadis on enamiste uute kuludega seotud. Wiima-

sed olid ka põhjuseks, et sifeministeertiumi kõrgemates ringfondades sellele küsimusele väga ettevaatlikult läheneti. Kuid meie julgeme arwata, et välispolitsei wabastamine maksude sissenõudmisest ja ametlike teadaandmist kätetoimetamisest võiks sündida ilma ipeäraliste kuludeta riigikassale. Kui criti ametnikka maksude sissenõudmiseks sisse seada, siis arwatawasti jätuks nende palgakaks need lisarahad, mis seaduse põhjal maksude tähtaegade möödunemise eest maksjatelt sisse nõutakse ning politseiametnikkude kasuks jääwad. Peame ju meelespidama, et maksude sissenõudmine ainult üks osa politsei tegewusest on, nii et kawatsetawate maksu-ametnikkude arw ei pruugiks juht ipeäraniis suur olla. Need maksuametikud peaksid linnades linnawalitsuste korralduses seisma. Maal võiks maksude sissenõudmine wallawalitsuste peale pandud jaada.

Ametlike teadaandmist kätetoimetamist kodanikkudele võiks väga hästi post toimetada. Wäljamaa politsei ei tunne sarnaseid kohuseid, kui kohtukutsejedelite ning teiste ametlike paberite kätetoimetamine kodanikkudele. Seda teewad postiasutused. Kui kätetoimata teadaandega mingisugune tähtaeg seotud on, siis võiks meie post wastuwõtja allkirja wastawasje ajutusse ära jaata.

Mõistagi, et see uuendus mitmekesiste küsimustega seotud on. On tarwis rahaline külg selgitada; selgeks teha, kas postiwõrk maal ka nii tihed on, et ametlike teadaandmist kätetoimetamist tema peale panna võiks, ning teisi ükifikasjalisi andmeid forjata. Jääme lootma, et selle tööga lähemaks ajaks walmis saadakse.

Isikute ja waranduste otsimisest.

(3. järg.)

Et mitmekesised otsimistalitusjed loomulikult peawad kujunema wastawa otsimisobjekti kohaselt, siis käime nende ükifikasjaliku kirjeldamise juures ka wiimaste liigituse järele. Kõigepealt

Isikute otsimine. Sellejärele, keda ja kus otsitakse, teeme wahet järgmistele isikute otsimise tarwidustele wahel: a) kurjategijate otsimine, b) kadumaläinud isikute otsimine, d) maksuwõlglaste, tunnis-

tajate ja muude isikute otsimine, e) otsimine linnas, g) otsimine maal.

a) Kurjategijate otsimine wõetakse ette, kui tema isik ja süü kuriteo toimipanemises on juurdlemise teel selgeks tehtud, kuna tema elukoht teadmata on, ehk jälle sel juhtumisel, kui tal korda läinud wangimajast ära põgeneda. Nii ühel kui teisel juhtumisel wõib ta enda reduse hoidmiseks mitmekesiseid abinõusid tarwi-

tada: on ta arwamisel, et teda finniwõt-
mise hädaoht waritses, siis otsib ta ena-
masti ulualust kahtlaste isikute juures,
kus iseäralist rõhku ei panda tema regist-
reerimise (mõllimise) peale politseis ehk
wallawalitsuses. Riisugused oleksid näit.
isikud, kellega waremalt ühes kinni istu-
tud, kahtlased naissterahwad, warguste
wastuwõtjad, kahtlase kuulsusega wõo-
raste- ja bömajad jne. On tal forda läinud
wale-isikutunnistust omandada, siis elab
ta walenime all ja lasseb ennaft korralikult
registreerida. On tähele pandud, et wiima-
sel juhtumisel tihti tarwitakse warastud
isikutunnistust, milles liignime lõpp muu-
detud, näit. „Vind“ tätendatakse „Vind-
berg'iks“, „Vindmann'iks“, „Vindpere'ks“
jne. Kui aga kurjategija arwamisel on, et
jälgijatel forda ei lähe tema kohta süüid
kindlaks teha, siis elab ta sagedasti rahu-
likult ja jeaduslikus forras oma õige
nime all.

Warjamiswiisidele wastawalt tuleb
nüüd ka tegelikka samme astuda kurjate-
gija otsimiseks. Linnas tuleb kõigepealt
adresslauast järele waadata, kas ta wast
õige nime all ei ole sisse kirjutud. Etawal
korral jätta adresslauda otsimiskaart, mis
wastawa tähe all alal hoitakse selleks juh-
tumiseks, kui kurjategija peaks edaspidi
end õige nime all registreerima. Samal ots-
tarbel tulewad ka kõik wõraste- ja böma-
jadest saadetawad bömajaliste nimekirjad
wiibimata wõrrelda isikute otsimiskirja-
dega. Nimetud talitused on linnades prae-
gu igalpool krim.-politsei ülesandeks ja
on otstarbekohane, et see ka edaspidi nii
jääks.

Maal täidawad adresslaudade aset tea-
lawasti wallawalitsused. Iga isik, kes
walla piiridesse pikemaks ajaks elama asu-
nud, kantakse majaraamatu kaudu walla-
walitsuses sissetulnud elanikkude nime-
kirja. Elanikkude nimekirjade wõrdlemine
isikute otsimiskirjadega peab aga maal jää-
ma kohalise raiooniülema kohuseks, sest
krim.-politsei, kelle alaline ajupaik linnas,
ei saaks nimekirjade läbiwaatamist walda-
des ilma suurema aja- ning rahakuluta
järjekindlalt toimetada. Et wallawalitsus-
tes peetawate sissetulnud isikute nimekir-
jade pidamise wiis ei võimalda otsimis-
kaartide käsitamist, nagu see linna adresh-
laudades sünnib, siis peab raiooniülem
nimekirjade läbiwaatamist võimalikult ja-
geli fordama.

Ragu juba tähendud, wõib elanikkude
registreerimise andmeid käsitades ainult
juhtumisi otsitawa kurjategija jälgile saa-
da, s. o. siis, kui ta ettewaatamata küllali
oleks, et oma õige nime all elada. (See
wäide ei maksa, muidugi, maksuwõlglaste
ja t. otsimise kohta). Harilikult on aga igal
forrapärasel kurjategijal wale-isikutunnis-
tus — tihti mitu tükki — walms muret-
setud, millega ennaft tarbekorral registree-
rida lasseb. Seesugusel juhtumisel ei aitata
nüüd otsijat ükski adresslaud ega walla-
walitsuse nimekirja. Siin peab platši astu-
ma elanikkude registreerimist toimetawa
ametniku teraw silm; iga ettepanud
dokumendi ehtjast tuleb tingimata proo-
wida ja wähemagi kahtluse puhul lähem
selgitus ette wõtta. Rahjaks peab arwama,
et jeda nõuet mitte igalpool ühtewiisi ei
austata, muidu ei oleks võimalikud näh-
tused, et kaabakatelt ärawõetud waledoku-
mendid politseiasutuste registreerimise-
märke kannawad.

Reegi raiooniülem maalt kirjutas „E. Po-
litseilehe“ nr. 14. otsimiskirjade käsitamise
kohta muuseas sõnasõnalt: „Saab raiooni-
ülem otsimiskirja kätte, tõttab sellega wal-
lamatja ja sorib elanikkude nimekirja läbi.
Ei leia ta otsitawat isikut nimekirjast, siis
õmbleb ta otsimiskirja selleks määratud
wihikuisse südamerahuga, teades, et otsita-
wat tema raionis ei ela.“ Ma ei tahaks
uskuda, et kõik raiooniülemad isikute, eriti
kurjategijate otsimisest nii kerge südamega
üle saaksid. Peaks aga siiski nii olema, siis
oleks meie üleriikline isikute otsimine küll
tühi töö ja waimunärimine.

Elanikkude nimekirjade „läbiõrimine“
ja isikutunnistuste ehtsuse proowimine on
diets kurjategijate otsimise mehaaniline
küll ja nagu juba tähele panime, püüa-
wad wilunud kurjategijad sellest võimalik-
ult mööda hiilida, ennaft hoopis registree-
rimata jätta. Kui nüüd politseiline otsi-
mine ainult „õrimisega“ lepiks, siis oleks
tõsistel kaabakatel küll isikupuutumatus
enam kui kindlustud. Siin peame aga käi-
ma wana tõefõna järele: kui mägi ei tule
Muhamedi juure, siis Muhamed lähleb mäe
juure — ei taha otsitaw meie poolt üles-
seatud wõrku minna, hea küll! siis lähme
otsime teda tema peiduurkast üles. Seega
jõuame ühtlasi tegeliku otsimise selle aja
juure, kus politseiniku isiklik algatuswõi-
me, humi ja oskus ennaft kõigeparemini
ehitada wõiwad.

Selleks mõned nõuanded. (Järgneb.)

Kriminalisti mõtetöö.

Dr. jur. Erich Anuschat'i järele A. L.

(10. järg.)

Seldaske üsna öieti: kuriteo õige motiivi kindlakstegemisega on enamasti ka kurjategija üles leitud. See on tõsi, muudkui ilma teadliku hüpoteeside ülesseadmisseta ja nende proovimisetega võib ka siin efektile sattuda. On ometigi mitmel korral selgunud, et nii usutav otsus, nagu:

Kahtlusosalusel on kõigiti selge motiiv olemas,

kellelgi teisel ei ole motiivi leida,
seega on kahtlusalune kuriteo toimepanija,

kaugeltki alati õige ei ole. Ülemaluset tuleb seeläbi juhtumisel võtta kui hüpoteesi, pealegi kui õige kahtlast hüpoteesi; kõige peale vaatamata võiks ikkagi veel keegi teine leiduda, kellel samuti motiivid olid.

Mis on motiiv? Weingart valgustab teda kolmest küljest, nähes temas 1) kuriteo põhjust, 2) kuriteole kätetajat tahet ning 3) lõpueesmärki, mida kuriteo läbi kätte saada tahetakse.

Kuriteo põhjusteks võib nätt. olla: puudus, auhaavamine, soodne juhust, avatlemine kellelgi teise läbi jne. Põhjus võib peituda — ja see on meile tähtis — kaugemas minevikus, millepärast kriminalist peab tungima võimalikult kaugemale niisasti ohvri kui ka kahtlusaluse minevikku. Ta võib aga ka põhjeneda esituse peal; kuriteo kordasaatjale näis, et tapetu on temale Jumal teab mil viisil kahju teinud, laimanud ehk muud sellesarnast; ta pidas tapetut rikkaks meheks, ta tappis teda kellelgi teise pähe ära. Järjekult võib esimotiivi oletamine mõnikord valgust heita muudu seletamatutesse juhtumisesse.

Tahetest nimetab Weingart järgmisi: omakasupüüdmine, ahnus, ihnsus, elu alahoidmise tung, järeletemise tung, autunne, auahnus, valitsemise himu, häbi, viha, kättematsemise himu, tugevus, armukadedus, põlgamine, kadumus, kartus, kahjurõõm, laiskus, lõbuhimu, seksuaalsed tised.

Sinna juure tuleks lisada veel ebausk, mille peale, kahjuks, liig vähe mõeldakse. Ometi tuleb teda meilegi päevil veel küllalt sagedasti ette, nii linnas kui

maal, haritud ja harimata seltskonnas. Võtame tema mitmekesisest ilmutusviisidest nätt. kaardipanemist ehk käewaatomist. Kui paljudel kordadel et ole „kuuljad“ tuleviku ja mineviku ettekuulutajad auksid inimesi kõige sõgedamate kuritegude peale tõnganud.

Edasi võiks motiivide hulgas veel nimetada soovi uue kuriteoga mõnda teist kuritegu kinni katta, raiskamise sissemurdmistega, raamatute võltsimise tulekahjuga, kõlblusvastaselt tegusid mõrtsukatööga jne. märjata.

Õieti kõige naeruväärilisemad motiivid võivad mõnikord õiged olla. On juhtumisi olnud, kus majateenijad maja põlema pistsid lihtsalt sellepärast, et vastumeelsest teentistuskohast lahti saada, et nad koju igatsesid ehk et neile keelati õhtul välja minna. Röövmõrtsukatööd on toime pandud mõne marga, uuriketi või paari saabaste omandamiseks. Poeg tappis wane mad sellepärast, et talle keelati kõrtsuraha.

Ka waimuhaigete poolt toimetud kuritegudes tuleb motiive sügavamalt otsida. Mõnikord on waimuhaige kellelgi teise poolt väga ettevaatlikul kombel kuriteo mõtte peale juhitud, teda tõbriistana tarwitud. Samuti ei pea ka unustama, et väga palju kuritegusid pannakse toime naise pärast, naise läbi ehk naise kätetuse.

Olgu veel korratud, et oletuste näol võtame seeläbi otsustusi, millele me ei vaatlemise ega eelduste (prämisse) proovimise, ega mõne teise eespoolkirjeldud wahendi abil asertoorset tõelikkust ei jassa anda, mis seega enam ehk vähem problemaatilisena püüwad. Meie püüame aga nende tõelikkuse kraadi alati selgitada. Jälgimisel kogutud uued andmed tulewad seks otstarbeks igal võimalikul kombel kasutamisil ülesseatud oletuste tõelikkuse kontroleerimiseks ära kasutada. Hüpoteeside ülesseadmise otstarb on seega mitte võimaldada kahtlase tõelikkusega otsuseid esialgselt ära kasutada. Ühtlasti aga võimaldavad nad ka otsuste tõelikkust proovida eeldustest lahust. Selleks kaalume järele, misjuures tuletusel meie oletusel on, õigemini — misjuures tuletusel tal olema peaksid, ehk olla võiks.

Näitus. Hüpootees: Tõeline Müller tappis 2. jaan. s. a. pangaomaniku Schulzi.

Tuletused: Müller pidi 2. jaan. õhtul kella 10 ja 11 vahel kuriteopaigal wiibima; temal pidi olema kollane ülikuub sellest riidest, mille ärrarebitud riba tapetu sõrmede vahelt leiti; temal pidid olema eriti väljavalitud muukraudad, samuti pikk nuga laia teraga, jne.

Ülesloetud tuletuste tõelikkuse kohta kogume nüüd teateid, otsime tõendusit seni juba kogutud materjaalist, kuulame järele, kas Müller antud ajal kuriteopaigal wõi mujal wiibis, kas temal tõepoolest olid nuga ja muukraudad jne. Selgub sellejärele, et meie tuletused on ekslikud, siis on ka hüpootees ise ekslik. On nad aga õiged, siis tõuseb selle läbi oletuse tõenäolikkus, — mitte rohkem.

Tõelikkuse omab hüpootees alles siis, kui meie teda sündmuse kohta kogutud kindlate andmete üldkompleksi paigutame ja selle järele näeme, et tema teiste andmetega mitte üksnes kokkukõlas ei seisa, waid, weel rohkem, et just tema läbi (aga mitte mõne teise hüpooteesi läbi) teiste andmete kokkukõla alles selgesti nähtawale tuleb, kõik teised andmed küllaldaselt selgitatud saavad, lühemalt väljendult — kui forda lähem teda kui ainsamat võimalikku wahendit ära kasutada kõikide teiste arwesse tulewate asjaolekute selgitamiseks.

Rahjuks on meie aratundmisele ka siin oma piirid pandud. Seepärast peab juba hoiatama ka hüpooteeside liig fergel käel fõrwaleheitmise eest. Hüpooteeside ülesseadmisel ja nendega töötamisel juhtigu meid

wäide „tõige lihtsam hüpootees on tõige parem“; hüpooteeside proowimisel määsawad aga wana Goroni sõnad: „Peab igasuguseid võimalusi uskuma ja tõige wastu walmistud olema. Tihhti on tõige uskumatum ometi õige.“ Mida kuldseid küsimusi: Kas meie hüpooteesil on tõepoolest need tuletused, mis meie temast järeldamise — kas peawad olema ehk wõiwad olla, kui suurel ulatusel need peawad olema ehk wõtwad olla? Kui kaugele on need asjaolud, mis meie hüpooteesi tuletustega wastolus seisawad, tuletused ümber lükkawad, omast kohast õiged? Kas on wastukäiwad kohad tõepoolest olemas, wõi ehk on see paljalt meie arwamine, kuna arusaamise ja teadmiste puudus meid keelawad kokkukõla leida? See kõik tuleb wõtta hoolsa läbikaalumise alla, enne kui ühte hüpooteesi nurka wisata.

Ja hüpooteesi tõestumise puhul. Kas leiawad kõik teised andmed selgitust ainult meie hüpooteesi, aga mitte mõne teise läbi? Kas ei leiduks aga omad wõel mõni teine, mille eestlgu tundmata hüpootees, mis andmete kokkukõla sama selgelt kuuldawale tooks, ehk wõib olla weelgi selgemalt?

Niceforo-Bindenau soowitab hüpooteeside proowimist ka sel kombel ette wõtta, et hüpooteesid fõrdamõõda üksksteise järele andmestiku feskpunkti asetakse, s. t. iga oletus wõetakse kui õige ja kaalutakse siis tema seisukohalt teiste andmete tähendust. Seda wiisi wõib tihhti uusi huwitawaid küsige andmete juures üles leida, wutele waatepunktidele kogu andmestiku kohta jõuda.

(Järgneb.)

Tulekahjud ja nende tekitajad.

(3. järg.)

Waatame nüüd lähemalt neid tähtsamaid aineid, mis tulekahju mõttes kardetawamateks lugeda tuleb.

Wääwliisüfinik sünnib wääwliaurust, kui teda üle hõõgumate süte juhtida. Ta on wesivalge, enamiste natufene kollakat barwa, isääralise wänge haisuga wedelik, mis juba 46° juures keeb. Wõtub wäga fergesti tuld, nii näituseks, fõkku puutumisel nõrgalthõõguwa ainega (põlew paberofis). Tema põleb helesintse

tulega, süsiniku- ja wääwliofüüidiks langetes, nii et õht, kus wääwliisüfinik põleb, wäga ruttu inimesele hingamiseks kõlbmataks muutub. Lahtiselt sünnitab ta õhuga segades wäga fergesti plahwatawa segadiku.

Etüleeter ehk lihtsalt eeter futsutud, on weekarwa, fergesti liikum, wästumeele haisuga, wedelik, mis weel fergemini kui wääwliisüfinik keema hakkab. Ta keeb juba 35° juures ja wõib fergesti

plahwatufi tekitada. Kergesti harilise temperatuuri juures aurates tekitab ta sealjuures soojust. Tuleleegiga kokku puutudes lööb ta kohe põlema. Kuid tahhõõguw aine, näituseks põlew paberos, ei suuda teda põlema panna. Tähelepäemismäärt on, et väljakallatud ehk õhufese fihina nõu põhjas seisew eeter põlema lööb, kui temasse tuline tuhk põlewast sigarist ehk paberossiist kukub.

Eeteri gaasid lööwad kergesti põlema ka hõõguwa rauaga kokkupuutumisel, näituseks tinutamisega kolbega. Selle tõttu sünniwad ka õnnetused eeteriga täidetud plekknõude kinnitumise juures.

On teada juhtumisi, kus eeter ümberkallamise juures ka iseenesest põlema on läinud. Sarnaste, raskelt seletatavate juhtumiste põhjuseks arwawad õpetlased nõndanimetud hõõrumiselektrifitseeti olewat.

Bensool jaadakse kiwisõetõrwest. Weekarwa, kergestiauraw wedelik, mis umbes 80° juures keema hakab.

Benziin jaadakse petrooleumist; keeb 60—80° juures.

Petrooleumi-eeter. Keeb 40—60° juures.

Metiilalkohol ehk metiilpiiritus. Pru ja teiste jarnaste ainete kuima destillatsiooni produkt. Wastiku haiju ja maitse tõttu pruugitakse teda muuseas ka piirituse denatureerimiseks.

Piiritus on laialt tuntud karmata wedelik, mis umbes 90 % pruugile tuleb.

Seninimetud ained kuuluwad meist juba kirjeldatud kergestikeewate wedelikfude hulka. Nad keewad sõrdlemisi madala temperatuuri all, ilma et nad sealjuures

oma koosseisu iseäranis muudaks. Kuid õlid, raswad, pigid, tõrwad ja maigud, mis ainult kõrge temperatuuri all ärastkuma hakkawad, moodustawad sealjuures hõlpsasti aurawaid ja kergesti tuldõtmawid aineid.

On kahtlemata kindel, et tuleühtitamisi kaunis tihti ette tuleb. Põhjuseks wõiwad siin olla kättemaksmine, teise kuriteo jälgede kaotamine, kinnitusraha wäljapetmine jne. Ei ole ju jarnase kuriteo teostamiseks iseäranis julgust ehk oswust tarwis. Kurjategija arwab sealjuures ka, et tema teo jäljed tulekahjus häwitatud saawad. Ning enamiste ongi asi nii. Kui kurja käe läbi tekkinud tulekahi kohe alguses märgatud ja lämmatud saab, siis pole politsei ülesanne just wäga raske: tulekahju koha hoolikas järelewaatamine annab enamiste küllalt andmeid, et tuleühtitamist kindlaks teha.

Kõige lihtsamalt sünnitakse tulekahjusid tuletikkude läbi. Riisugusel juhtumisel on tarwis piinlikult järele waadata, kas kohapeal mitte põlenud tuletikuotsi ehk ka tühja tuletikukarpi ei leidu, et wiimaste järele nende omaniku jälgile saada. Juhtumistel, kus tuleühtitaja kaugeimast pärit on ning seega ka tuletikka tarwitada wõis, mida kohapeal müügil ei ole, wõib ka tuletiku ots süüdlase jälgimises mitte wiimast osa etendada.

Tulekahjukohal on tarwis tähelepanu igajuukse kahtlase asja peale juhtida, mida enne tulekahjukohal ei olnud ning tuleühtitamise juures tarwitusel wõis olla. Kuni asja selgitamiseni tuleb neid alal hoida.

(Järgneb.)

Sisse- ja wäljasõitjate arw.

Piiripolitsei punktide kaudu on läinud aastal Eesti wabariiki sisse sõitnud 43.611 isikut, nendest 15.320 wäljamaalast. Sama aja jooksul on E. wabariigist wälja sõitnud 30.288 isikut, nendest 16.626 wäljamaalast.

Esimesel kohal sisse- kui ka wäljasõitjate poolest ajub Tallinn, 19.907 sisseõitjat ja 17.335 wäljasõitjat. Teisel kohal sisseõitjate poolest ajub Narwa oma 16.022 sisseõitjaga, kuna wäljasõitjate poolest tema Walgast maha jääb, seega kolmandal kohal ajub, nimelt 4.332 wäljasõitjaga.

Narwa kaudu sisseõitnute sõrdlemisi juur arw läinud aastal on juurel määral lodumaale sõitnud optantide arwust tingitud, mida ka wäitene

wäljamaalaste % tõendab — umbes 9%, kuna mujal punktides wäljamaalaste % umbes 50 ümber kõigub.

Kolmandal kohal sisseõitjate poolest ajub Wall oma 7.159 sisseõitnuga ja teisel kohal oma 8.160 wäljasõitnuga.

Teistes punktides on läbisõitnute arw märksa wähem, nendest kõigerohkem Haapsalu ja Wõrkaküla kaudu, mõlemates pea ühe palju — alla 200.

Kõigerohkem piirilt ülesõitjaid oli suwel — mais, juunis, juulis ja augustikuudel, nendest kõigerohkem juunikuu — kus 7.928 sisse- ja 5347 wäljasõitjat kõigerohkem märtsikuul — 627 sisse- ja 580 wäljasõitjat.

Kirjadest toimetusele.

Maapolitseinifu warustusmured

Põnewusega ootab wiist iga välispolitseinik seda õnnelikku päewa, millal lubatud vormiriiete ja jalatõrjude väljaandmisest teostama hakatakse. Seni saadud riiete ja saabastega on katjutud küll äärmise kõltsuhoidlikkusega ja ettevaatusega ümber käia, aga sellepeale waatomata kipuvad ära kõdumema juba kaugel üle määratud kandmise aja möödumise asjad, mis mitte „igaweste“ liiki ei kuulu.

Lootuses ollakse igalpool, et käesolewa aasta warustamise asi, mis möödunud aastal nii mõrdagi joomida jättis, joodjamatel tingimistel ning oludekohaselt teostamist leiab. Kuid nii kui ettemalmistuse töödest eeldada võib, tuleb ka tänawuaastasel warustamisel mõnejuukseid pahesid ja wäärnähtusi, ette, millede ärastamine praegu mitte veel hilja ei ole, kui asjatõrjaldajad lubawad mõningaid selgitusi esile tuua.

Teatavasti kawatsetakse warustada käesolewal aastal kõiki välispolitseiametnikka poolsaabastega, millel eraldi järelijed (tulbid, kroogid) kaanjas oleks

ja misjuukseid walmistestult kätte anda tahetaks. Kui walmisjaapad välja antakse, siis ehk tuleb nii mitmel ametnikul tahes ehk tahtmata wastu wõtta jaapad, mis oma juuruse pärast kandmiseks kõlbamatud on, sest et ainult pikkuse mõõt iga jala paljusele ei wasta.

Mis aga veel tähtsam, on jaapad ise, niisugusel kujul, kui neid välja anda mõeldakse. Pooljaapad tulpidega oleks kohajed jalamõõd ainult linnades teenivatele ametnikkudele, kes puhtakspühitud kõnniteid mööda liiguvad; kuna aga maal teeniwatel politseiametnikkudel, kellel liikuda tuleb joid, rabasid ja metsi mööda ja kewadel ja sügisel ka teedel, kus pori üle jala ulatab ning talwel sügawad lumehanged läbi tampida, on seejuurde jalamari mittekohane.

Pikk järelejaabas oli ja jääb kõigetohasemaks jalamarijaks maapolitseinikule, kuna pooljaabas ainult linnade politseinikkudele kohane olla võiks.

Maapolitseinik.

Sündmused.

Kohusjettu wanemfordnit.

Läbiotsimisel 31. märtsil j. a. Härmeti jaamas kohaliku wanemfordniku Jaan Türi poolt leiti einelauaruumist pooltoobiline pudel poollesti piiritusega, limonaadipudel 1/4 oja segatudwiimaga ja todu- ja wabrikuloht. Läbiotsimisel andis einelauapidaja asetäitja Julie ütt läbiotsiwale wanemfordnikule altkäemaksuna 3000 mt. omawaheliseks asja lihvõderimiseks, mida aga wiimane oma otsekohesete ülemusele ette kandis. Asjale on jeaduslik käit antud.

Ametlik kuritegu.

Läinud aastal on Panikowitshi wallawalitsusest wallaametnikkude poolt wallaraamatute wõltsimise abil walla- ja riigiraha omandamine 50.000 mt. wäärtuses korra jaadetud.

Kohaline kriminaalpolitsei tegi selgeks, et wallawalitsuse poolt oli walla kodanikkudest sisse nõutud liikumata waranduse ja maamaksud 1921 aasta jooksul ja nende walekwiitungid välja antud.

Süüalused endised Panikowitshi wallawanema abi Wasili Nikitin ja sama walla sekretääri abi Nikolai Makarenko on wahi all.

Küsimised ja kostmised.

715. **Raiooniülem J. A. Küsimised.** Maksumisjuuete korral tehki waejuuete. Umbes paari aasta pärast jaadetakse kirjawaheutus tagasi otsekohesete maksude peawalitsusest teadaandmisega, et maks tuleb isikult sisse nõuda, akti võib aga sel juhtumisel teha, kui isik terwise poolest töowõimetu. Maksualune isik on aga täiesti waranduseta, ka palga peal ei teeni. Kuidas tuleb sarnaselt isikult maks sisse nõuda?

2) Taluperemehe poeg elab talus oma isa juures, mingisugust warandust tal ei ole. Kui pojale on tulu- või mõni teine maks maksta, kas võib isa warandusest poja maksu sisse nõuda?

Wastused: 1) Tuleb lihtsalt wõdada, kui maksualusel mingisugune warandus või sissetulek tekib. Et maksualusel warandust ega sissetulekut ei ole, sellest on kohustatud politsei, kellele asi sissenõudmiseks jaadeti, otsekohesete maksude peawalitsusele kahe nädala jooksul teatama (Seadus riigimaksude wastuwaidlemata sissenõudmise korra kohta § 17, Sead. l. XVI kõide).

2) Ei või.

642. **Jst. ül. abi L. Küsimine.** Kriminaalpolitsei peawalitsuse ringkirjas 20. nov. l. a. nr. 8866 awaldatud juhatuskirjale lisaks palun teatada:

1) Kes seab statistilise „lijaaruande“ kokku, näituseks, kui esimeses aruande-perioodis (1.—15. f. p.) on A politseijaoskonnas sündmuse üle avaldus vastu võetud, eeslugu statistiline aruanne kokku seatud, kuna aga sündmuse protokoll, süüdlase paljastamise ja viimase ülekuulamise suhtes sai peale esimest perioodi, näituseks 16 f. p., B politseijaoskonna ülemale edasi antud juurdlemiseks?

Kes seab „lijaaruande“ kokku, A või B jaoskonna ülem?

Vastus: A jaoskonna ülem. Tema peab aga aruande-lehe p. 27 ja 28 ära tähendama, misjulgust oja etendas kurjategijate avalikustulemisel B jaoskonna ülem.

761. Rahoüülem. Küsimised: 1) Kas garanteerib politseilehe toimetuse kirjasaatja isiku täieliku saladuse, või on teada, näituseks ülemusel, võimalik teada saada, kui mõni kirjeldus seda vast huvi tab?

2) Kuidas soovitakse politseilehe talituse lehe jaoks kirjasid saada, kas ainult iga lehe ühe poole peale kirjutatult, või võib ka mõlematele lehepooltele kirjutada?

Vastused: 1. „Cesti Politseileht“, kui politseiametkonna häälekandja, on eraasutus ja selle tõttu ei ole politseiülemus mitte õigustatud meie kirjasaatjate nimetamisest toimetusele nõudma.

2) Trükitöö tehnilistel põhjustel on väga soovitatav, et kõik kirjatööd ainult lehe ühe poole peale kirjutataks.

692. Lugeja 954. Küsimine. „Kiigi Teatajas“ nr. 113 — 1921 a. väljakuulutatud riigiteenijate ametsootude tasu seaduse II peatükis on ette nähtud ümberpaigutamise kuluud.

Teentisin Tallinnas riigiametnikuna kohtuministeriumile alluvas ametkonnas ja jain omal palvel kaugemale maakonda politsei jaoskonnauilemeks määratud. — Wana koha pealt wabastamise ju uude astumise wahel wahet ei olnud, j. o. päewakäänd wabastamise üle endisest teenistusest ja uue koha peale määramisest ilmusid ühel ja samal päewal, kusjuures päewakäänd oli nimetatud, et kohtuministeriumi ametnik määratakse politsei jaoskonna ülemaks. — Kas on minul õigus

üldaltähendud seaduse II peatükis ettenähtud kulujid saada?

Vastus. Silmas pidades, et käesolewal korral palgamaksja (riik) ja palgasaaja (ametnik) endiseks jääwad, olgugi et ametnik ühest ministeriumist teise on läinud, tuleb jeda küsimust jaatawalt otjustada, kuna ametsootude tasu seadus ümberpaigutamiseist üldse räägib ja ka wõimkondade wahel wahet ei tee.

537. Lugeja 4853. Küsimised.

1) Kas on asutatawate piiripolitsei kohtuõiguspunktid kontrolöörid kohestud palga eest — 7080 mk. kuus — ka hobust pidama, või ei?

2) Kas on piiripolitsei koetus jaanajugne, kui välispolitsei?

3) Kuidas peawad piiripolitsei ametnikud walweteenistust: kas iga ametnik oma raioonis eraldi või jaadetakse walwed sellekohasteist punktideist välja (ühiselu)?

4) Kui suur oleks ükshiku ametniku walweringfond?

5) Kas asutatakse piiripolitsei ka kohtadesse, kus seisawad praegu sõjawäe ranawalwed (Saapjalu, Pärnu, Kuresaare)?

Vastus. Teie küsimised olid nii puudulikult wormuleeritud, et toimetuse ainult Teie teieist kirjast aru sai, misjulguseist piiripolitseist jän tõne on. Selle tõttu wõib ka wastus.

1) On kohestud tarwiduse korral ka jändukulujid katma. Hobust pidama kohestud pole.

2) Piiripolitseis (piirikontrollis) on punktiülem jaoskonnauilema abi õigusega, kontrolöörid — rahoüülema õigusega.

3) Kaubapunktis asuw piiripolitseinik peab walwet ainult temale määratud punktis.

4) Kaubapunktis asuwa piiripolitseiniku walweringfond on wastawa punkti piirfond, mille jügawus piirilt lugesdes 100 jülda, ehk wahem, kuna laius piiri mööda 20 jülda olla wõib.

5) Kaubapunktid asuwad ainult Wene piiril.

756. Politseikordnik J. T. Wastus. Oma küsimuste peale leiata wastust „Kiigi Teatajas“ 4/5 — 20 a. awaldud politsei korralduses, mida iga politseinik teadma peaks. (§§ 16 p. 8, 19 ja 16 p. 9).

Ametlik osa.

Nimetused ja wabastused ameti alal.

Sifeministri päewakärga :

Nimetatud: Retwireerimise ja sõjakahjude hindamise peakomisjoni arweametniku kohuste täitjaks Roman Charly Plutas, arwates 21. märtsist.

Wabastatud: Ujutise retwireerimise ja sõjakahjude hindamise komisjoni wolinik Walter Tiflas tema omal palvel, arwates 1. aprillist j. a.

Politseipeawalitsuse ülema päewakärga :

Nimetatud: Majanduslike laudkonna ülem Jaak Birk wabaolema kätutusalametniku koha peale, arwates 1. aprillist j. a. Birk'il majanduslike laudkonna asjaajamine ja warandus üle anda kantseleiametnik Wilhelm Reimann'ile, keda arwata majanduslike laudkonna ülema kohuste täitjaks 1. aprillist j. a.

Politseipeawalitsuses II järgu kantseleiametnikuks Meta Hanju t. Klajsmann, arwates 1. aprillist j. a.

Tallinna linna politsei ratsareserwi ülema abi kohustetäitjaks määrata sama ratsareserwi raiiooni ülema Johannes Seeren'i, arwates 1. märts. j. a.

Tallinna linna politsei ratsareserwi ülema abi kohustetäitja Jüri Randmann, kui 20. weebru- aril j. a. kopsutiifkuse ära surnud, kustutada maha nimetatud politseiametnikkude nimetrijadest.

Päewakärgudest.

Politseipeawalitsuse ülema :

8. aprillist 1922 a. nr. 27.

Määrata raudteepolitsei Härmeti jaama wanem- fordinikule Jaan Türr'ile auja ja kohusetruu tee- mistuse eest autasu ükstuhat (1000) marka.

Westenurk.

Otsustaw käik.

Raymond Allain'i jutustus.

(2 järg).

Peale Marlini lahkumist ajetus Grant tähelepane- nellikult detektiivide aruande lugemisele. Meele tule- tades miis Smalley paluwaid, pijarais jilmi, teri- nes temas kaitstja kohusetunne. Grant toppis täis kots piipu, seadis lauale mängutoa kawandi ja istus, et läbi mõelda kõite, mis puutub asjasse.

Grant oli juurepäraline malemängija ja talle näis, et Marlini tähendud kujud ajetus male- laual mõiks tuua walguist asjatäitu.

See mõimalus oli väga kahtlane, kuid jüisti mõis ta ju wälja tuua kottupandawa malelaua, oma harilikult jeltijilise wältawail teetondel ja jüwe- neda malemängu.

Grant'il oli kaunis halb komme, omane kõigile malemängijatele, ja nimelt: kõneleda enesega mängu ajal. Oleks wõtbinud jelt õhtul mõni nägemata pealkuulaja tema toas, jee oleks tabanud järgmise monoloogi, mis kattes amult jüis, kui Grant pu- hus jüisupiltweid wälja. „Walged wangerdasid; nende odamees astus ette ja algas hirmus peale- tungimine, mustabel tuleb alla anda. Kui walgete käit, jüis peawad nad ainult joldatiga lõõma, ja mustabel jääb weel mõimaluist hingamijets, paariks- kolmeks kätugus, awades kajuata tuleandmijst. Kuid ootame... Kui walged joldatiga lõõwad, pää- sewad mustad juitju ja igarweje tuleandmijega, mis tõelikult üts ja jeejama.

Koh, tähendab, walged ei pea lõõma joldatiga. Neil pole tarwiduist ktrüstamijeks...“

Grant oli huwitud malepartijist, partii enda pä- rajst, ja unustas jilmapiiguks, et jee ainult ini- mese kaitsepunkt, keda jüüdistatse kõises kurtööös. Näis, et walged peakjid wõitma ilma juurema ta- listugeta, kuid misjuguist kätiku ta ka tarwitas, ifta jõudis ta ainult jüitju ja tuleandmijeni. Ta kat- jus üht kätiku teje järele — igarford oli tagajärg üts ja sama.

Korruga kõujis ta toolilt ja hakkas mõõda tuba tõndima, erutud äkilijest leidujest.

— See wõib päästa meid! Saadats Jumal Smal- leyile kohtuniku, kes tunneb malemängu, ja kel loogiline arusaamine! Kuid kas annab maleku- jude jeltukoht põhjuist otijets?

Uuesti istus ta lauda ja, toetades pead kättele, koowdas kõit oma mõttejõu malemängule. Mida rastem oli leida otjustawat kätiku, mis oleks pääst- nud walgete partii, jeda enam kindluist tundis diguisteablane enesest, et misjuguine kätik olemas, ja tas kõujis tungim joom jeda leida.

Oli kahtkümment minutit kolme peal, kui Grant wõtmas mõiduhüüdega end toolijeljale najatas.

— Wäga peenelt, — jõnas ta kuuldawalt, jiru- tades kangestunud jalgu ja käja. — Nähtawasti, kõige tagajätjetum ja ojaruujetam kätik, kuid ainute,

millega võita malepartii. Ja selle järele peab ohverdama daami, teda võits võita kolme löögiga. Kui hästi tarvitatakse seda kätt, võidab partii, ja Smalley ja ta ilusate filmadega õe kohtuasja...

II.

— Nii siis on süüdistus põhjendatud, milord, — lõpetas prokuröör Hartley kõne ja lastus toolile.

— Palun süüalust ette kutsuda, — sõnas Grant. Waht avas ukse ja lastis Smalley tunnistajate looshi.

Ta ei avaldanud pealtkuulajate peale sügavat muljet. Smalley täed olid rahutud, närviliselt tõmblesid ta wurrud, ja kohtunikul tuli kordumatt paluda teda rääkida wäljemalt, et võimaldada kohtu-uurijatele pealt kuulata ta tunnistusi. Koor-mehe nägu lõi weel tujasemaks, kui Hartley hakkas talle wäljal ja waenulikul häätel küsimusi ette panema.

— Wastate mulle awalikult: kas ei paigutanud teie mängutoa sissejõe ümber, wõtnud wälja malelaua ja nii edasi? Ja kas ei teinud teie seda otstarbega, et tõendada, nagu oleks keegi käinud toas peale teie lahtumist? Teie eitate seda? Wäga hea. Nüüd olge nii lahtel ja ütlege kohtu-uurijatele ja uurijatele, kes teie arwamise järele wõis tekitada seda korra-tust toas?

— Wäga võimalik, et olid tulnud tuppa kaks kühilist malet mängima, ja üks neist jaatnud korda furitöö, milles süüdistatakse mind.

Grant naeratas ja kirjutas Smalley wiimase wastuse tahtluramatult. Tõusis siis üles, et omakorda süüalusele küsimisi ette panna. Wabastas ta jälle warsti ja kutsus ette Dorothea Smalley. Wanutamise ajal warihes tütarlapse käsi, kuid kõigi küsimiste peale wastas ta julgelt ja awalikult, ilma tõrwalepuuklemata, ja wärsin, mis kuuldus ta hääles, toetas weel enam ta otsetõhete tunnistuste muljet.

Ülekuulamine oli launis pealiskandne, prokurööri küsimistes kuuldus wabandaw kõla. Hartley wõistis, et wõimata olla wali ilusa tütarlapsega, kel ilme täis juurjugujust, kui juurem osa kohtu-uurijast kaelad dieli ajawad, et paremini teda filmata.

Kohtunik waatas kella.

— On teil weel palju tunnistajaid, mister Grant? — küsis ta. — Tahaksin seda asja, kui võimalik, weel täna lõpetada, sel juhtumisel aga, kui tunnistajaid palju, teen ettepaneku lõpetada kohtuistungid enne kella kuit.

— Mul on ainult kaks tunnistajat milord, ja wabastan mõlemad warsti.

— James Martin!

— Wihisite teie radikaalide klubi mängutoas umbes minutit kahtkümmend peale kella üheksat, kaheksümne seitsmendama juunikuu hommikul, jel aastal?

— Jah.

— Nägite seal ühe laua peal malelauda, üles seatud wiguritega?

— Jah.

— Kas wõisite malekujude seisukohta plaani?

— Jah.

Grant ulatas tunnistajale pliiatliga joonistatud diagrammi.

— On see teie joonistus?

— Jah.

— Paluksin seda üles tähendada, milord.

Hartley oli wäga huwitatud, kuhu kaldusid Granti küsimised ja ei tahtnud erd jégada ülekuulamise, kuna aga kohtunik kaitsjat filmisjedes wäga wiisatal toonil tähendas.

— Olen kindel, mister Grant, et teie ei oleks kutsunud seda tunnistajat, kui teil poleks olnud jeks tõsiseid põhjuseid. Kuud, tunnistaja, praegusel filmapilgul oleks raste mõista, mis juhtes see kohtuasja puutus.

— Arwan, milord, et järgmise tunnistaja andmed asja selgitawad.

— Mister Whiterill!

— Loodan, et asi selgub teie kasuks, — jättas taitsja, kui tunnistajate looshi ilmus kutsutud händ, — lubage ulatada mister Whiterill'ile malelaud, kus üles seatud wigurid diagrammi järele, nagu eelmise tunnistaja poolt joonistatud.

Peale üldise minutilise põnewuse, tõusis Grant toolilt, et üle kuulata oma tunnistajat.

— Teie olete James Whiterill, malemängu ilunameister, kes jaanud auhinnaid paljuid rahwuswahelisel malewõistlusil.

— Olen kindel, — tähendas esimees, et peame mister Whiterilli austud nime küllalt autoriteetlikuks ja kindlustawaks jelles teadusharus, kus ta jaanutanud niijuguse laialdase kuulsuse.

— Nüüd ütlege, mister Whiterill: kas wõisid teie arwamise järele malekujud täieliku mängu lõpetuse puhul jattuda niijugusse seisukorda?

— Wuidugi mitte.

— Wõite ütelda, miks tõendate seda nii kindlalt?

— Kujude ajetus on, nähtawasti, hoollega seatud male-ülesanne. Leidub ainult üks käik, millega walged wõinwad võita, kusjuures kaotawad oma daami, see langeb kolmel wiisil, filmas pidades loomustade wäljaastumist. Kujude paigutus on eba-loomulik ja ei wõinud tekkida mängu tagajärjena.

Uuesti jegas kohtunik wahela:

— Paluksin teid näidata mulle mängukäitu malelaual, mister Whiterill.

Kohtunik astus tunnistajate looshi juure, mille äärel seisis malelaud.

Järgnes tajane kõne kohtuniku ja tunnistaja wahel, siis pööras ta jälle tagasi oma kohale.

— Eain aru nüüd tunnistuste tehnilisest küsijest, mister Grant, ja aiman wiist, mis tahate tõendada kohtu-uurijatele.

(Järgneb.)

Wäljaandja: Toimetuskomisjon.
Wastutaw toimetaja: S. Reinberg.

Kuulutused.

Tunnustakse maksusetaks kaduma- läinud isikutunnistused järgmiste ni- mede peale:

- Kiwisät, Anna** (jünd. Paju), wälja antud Siisu wallawalitsusest. (7255)
Vindepuu, Hans Hendriku p., wälja antud Kaarli wallawalitsusest. (7254)
Koorits, August Hansu p., wälja antud Siisu wallaw. 19. 11. 20., nr. 466. (7256)
Puusild, Jüri Jüri p., wälja antud Klustwere wallaw. 15. 12. 19., nr. 61. (7252)
Piim, Aleksander Mihkli p., wälja antud Sihelkonna wallaw. 31. 1. 20., nr. 748. (5150)
Sawi, Madis Mare p., wälja antud Keina wallaw. 3. 5. 20., nr. 738. (4964)
Sternfeld, Antonia Kristiine t., wälja antud Talli wallaw. 2. 12. 19., nr. 360.
Wallner, Aleksander Mado p., wälja antud Wana-Antsla wallaw. 1. 6. 20., nr. 1446. (4271)
Sich, Aleksander; wälja antud Wõhija wallaw. 30. 12. 20., nr. 246. (4736)
Müskus, Maria Jaani t., wälja antud Pärnu m. pol. I. jsk. 17. 12. 19., nr. 5753.
Jaannann, Lilli Tõnu t., wälja antud Maspere wallaw. 1. 12. 19. (6685)
Wart, Jda Aleksandri t., wälja antud Rakwere I. pol. 17. 2. 20., nr. 4546. (6684)
Mandel, Alma Willemi t. (4169)
Shelnikow, Iwan Peetri p., elamis-
 luba nr. 21497.
Sommer, Jaan Jaani p., isikut. nr. 1156.
Miller, Johan Mardi p., isikutunn., w. a. Tahkuranna wallawalits. 20. mail 1920 a., nr. 146; püüsiluba, w. a. Pärnu maakonna pol. 23. aug. 1921 a., nr. 1578.
West, Jaan Mihkli p., hobitsepais nr. 821. (4177)
Sufikas, Linda Anna t., w. a. Tartu linna pol. 2. jsk., nr. 16931. (6797)
Amberg, Olga Tõnise t., w. a. Tartu I. pol. 2. jsk., nr. 4578. (6799)
Piip, Linda Jakobi t., w. a. Tartu I. pol. 2. jsk., nr. 3658. (6800)
Pöder, Magda Mardi t., w. a. Sinna-
 mäe wallaw., nr. 319. (6798)
Moss, Hilda Peetri t., w. a. Tartu I. pol. 3. jsk. 9. detf. 1919 a., nr. 3237. (6859)
Katri, Helene Hendriku t., w. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 26. nov. 1919 a., nr. 1278. (6859)
Põltjamaa, Katalie Madise t., w. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 4. weebr. 1920 aastal, nr. 11525. (6859)
Pillau, Johannes Andrese p., wälja antud Tartu I. pol. 3. jsk. 28. weebr. 1920 a., nr. 10839. (6859)
Püßs, Linda Jaagu t., w. a. Wana-Ka-
 riste wallaw. 3. jaan. 1920 a., nr. 419.
Johanson, Jaan Udo p., w. a. Pärnu I. pol. jsk 13. aug. 1920 a., nr. 11792.
Kalamees, Johannes Kristjani p., w. a. Püßsi wallaw. 3. jaan. 1920 a., nr. 386.
Elm, Harald Johani p., w. a. Erra wal-
 lawalitsusest.
Purt, Liisa Jaani t., w. a. Taali wal-
 law. 20. detf. 1919, nr. 499.
Jägri, Oskar Kaarli p., w. a. Jisaku wallawal., nr. 859.
Jõgonow, Nikolai p., w. a. Jisaku wallaw., nr. 938.
Schmidt, Helene Juhani t., w. antud Kapla wallaw. 5. nov. 1920 a., nr. 2586.
Margus, Ekateriina Marie t., w. a. Taali wallaw. 15. juulil 1921 a., nr. 79.
Aron, Hilda Jakobi t., w. a. Kõrgejaare wallaw 2. jaan. 1920 a., nr. 123. (4965)
Duarnström, Anna Andrese t., w. a. Kõrgejaare wallaw. 26. jaan. 1920 a., nr. 654. (4966)
Seeberg, Andreas Nikolai p., w. a. Haapsalu I. pol. jsk. 14. märtsil 1921 a., nr. 3047. (4867)
Söderholm, Olga Andrusse t., w. a. Kerbla wallaw. 29. detf. 1919 a., nr. 569. (5038)
Seström, Aleksander Magnuse p., w. a. Kolga wallaw. 20. jaan. 1920 a., nr. 910. (2441)
**Grigorjew, Timofei, w. a. Paniko-
 witschi wallaw. 3. aug. 1920 a., nr. 4921. (3489)**
**Wickel, Jakob; w. a. Panikowitschi wal-
 law. 30. märtsil 1920 a., nr. 2531. (3490)**
**Wickel, Minna; w. a. Panikowitschi wal-
 law. 17. aug. 1920 a., nr. 4421. (3491)**
Palo, Olga Peetri t., w. a. Aleksandri wallaw. 8. detf. 1921 a., nr. 132. (4434)

- Neumann, Minna Abo t., w. a. Uue-
Wõidu wallawal. (7261)
- Sarionow, Peeter; w. a. ajutiselt
Tallinna l. pol. 1921 a., nr. 27. (6178)
- Ulenorm, Helene; w. a. Tartu l. pol.
3. jsk. 22. oktoobril 1920 a., nr. 11904. (4269)
- Ulenorm, Heinrich Johani p., w. a.
Tartu l. pol. 3. jsk. 16. oktoobril 1920 a.,
nr. 11867.
- Kuust, Gustaw Abo p., wälja antud
Leifi wallaw. nr. 255 all. (5151)
- Saar, Marie Meisei t., w. a. Kures-
saare l. pol. jsk. nr. 306 all. (5152)
- Pihelpuu, Sohwie Karli t., w. a. Ku-
ressaare l. pol. jsk. nr. 796 all. (5153)
- Janter, Karl Gustawi p., w. a. Wao
wallaw. 15. weebr. 1921 a., nr. 1670. (4799)
- Kroon, Johannes Mihkli p., w. a.
Porkuni wallaw. 11. jaan. 1920 aastal,
nr. 596. (4800)
- Karmel, Willem Reinu p., w. a.
nr. 708 all. (4173)
- Kurinum, Mari Abo t., w. a. Jõe-
lehtme wallawal. 14. detf. 1919 a.,
nr. 217. (8004)
- Klein, Elwine Tõnu t., w. a. Simuna
wallawalitsusest. (6295)
- Leder, Joosep Mihkli p., w. a. Awi-
nurme wallawal. 28. mail 1920 a.,
nr. 1025. (7651)
- Pantalõn, Eduard Karli p., w. a.
Wana-Antsla wallawal. 24. aug. 1920
aastal, nr. 1523. (4274)
- Putes, Jüri Mihkli p., w. a. Pihula
wallaw. 19. detf. 1919 a., nr. 170. (5039)
- Erikson, Jüri Jüri p., w. a. Beltfa
wallawalitsusest.
- Raun, Olga Konstantini t., w. a. Leifi
wallawalitsusest. (5050)
- Ront-Rontson, Richard; w. a. Tal-
linna l. pol. 5. jsk., nr. 7914. (7706)
- Jogur, Eduard Karli p., w. a. Tal-
linna l. pol. 5. jsk., nr. 13987. (7707)
- Takso, Hans Jaani p., w. a. Tallinna
l. pol. 3. jsk. (5361)
- Kruus, Eduard Jüri p. (4179)
- Hollwerk, Adele Jakobi t., w. a.
nr. 1214 all. (4178)
- Piip, Hans Peetri p., w. a. Wäste-
mõisa wallawal. 1921 a. novembris.
(7262)
- Tiideberg, Johannes Priidiku p.,
w. a. Rakvere l. pol. 19. jaan. 1920 a.,
nr. 4327. (6688)
- Pätt, August Jaani p., w. a. Wõru wal-
lawalitsf. 12. weebr. 1920 a., nr. 715.
(4437)
- Kuiso, Mai Abo t., w. a. Uue-Wändra
wallawalitsf. 15. jaan. 1920 a., nr. 341.
- Srimojschein, Eleonore Konstantini t.,
wälja antud Jõhwi pol. jsk. 13. 12. 19.,
nr. 669. (7355)
- Juuju, Jüri Madise p., wälja antud
Küti wallaw. 28. 2. 20., nr. 297. (4693)
- Jamnes, Paul Juhani p., wälja an-
tud...
- Harju, Iwan Semjeni p., wälja antud
Panikowitshi wallaw., nr. 3115. (3483)
- Sarry, Jaan Madli p., wälja antud Pa-
nikowitshi wallaw., nr. 1139. (3484)
- Gaidin, Eduard; wälja antud Paniko-
witshi wallaw., nr. 3038. (3485)
- Reeme, Aleksander; wälja antud Pani-
fowitshi wallaw., nr. 5699. (3486)
- Bergmann, Karl Hansu p., wälja an-
tud Küti wallaw. 26. 6. 20., nr. 548. (4695)
- Danzig, Jossel; wälja antud Tall. l.
pol. 2. jsk. 1919., nr. 118. (6165)
- Danzig, Elke; wälja antud Tall. l. pol.
2. jsk. 1919 a., nr. 124. (6165)
- Allan, Jaan Jaani p., wälja antud Ko-
hila wallaw. 31. 12. 20., nr. 1040.
- Wamps, Anette Siimu t., wälja antud
PaaSwere wallaw. 25. 12. 19., nr. 609.
(4796)
- Ploomann, Johannes Jakobi p., wälja
antud PaaSwere wallaw. 22. 3. 20., nr.
1114. (4797)
- Panska, Eduard Aleksandri p., wälja
antud PaaSwere wallaw. 30. 8. 20., nr.
967. (4798)
- Kiwisäl, Johan; wälja antud Karffi
wallawalitsusest. (7255)
- Mann, Salme Anna t., w. a. Laiuse
wallaw. 9. jaan. 1920 a., nr. 664. (2936)
- Siblik, August Johani p., w. a. Elift-
were wallaw. 14. aug. 1920 a., nr. 1174.
(2940)
- Bohla, Ella Gustawi t., w. a. Elift-
were wallaw. 15. detf. 1919 a., nr. 474.
(2941)
- Uuf, Jakob Jüri p., w. a. Kaarepere
wallaw. 23. detf. 1919 a. nr. 136.
(2942)
- Dupits, Adele Gustawi t., w. a. Ka-
repere wallaw. 12. apr. 21 a., 815.
(2943)
- Reimann, Joosep Tooma p., w. a. Jõ-
gewa wallaw. 20. detf. 1919, nr. 517.
(2945)

- Reimann, Sohvi Annuse t., w. a. Jõgewa wallaw. 20. detf. 1919 a., nr. 518. (2945)
- Reimann, Alma Joosepi t., w. a. Jõgewa wallaw. 30. detf. 1919 a., nr. 664. (2945)
- Paljak, Jaan Anne p., w. a. Jõgewa wallaw. 23. detf. 1919 a., nr. 587. (2946)
- Paljak, Amalie Jaani t. w. a. Jõgewa wallaw. 20. detf. 1919 a., nr. 497. (2946)
- Selberg, Widrik Kusta p., w. antud Mõisa wallaw. 10. detf. 1919 a., nr. 25. (2579)
- Soit, Jda Jaagu t., wälja antud Tartu maak. pol. 8. detf. 1919, nr. 143. (2948)
- Rompus, Jaak Andrese p., w. a. Balupera wallaw. 29. detf. 1919 a., nr. 224. (6581)
- Rakk, Jakob Johani p., wälja antud raudteedepol. 12. detf. 1919 a., nr. 4145 (6583)
- Raru, Jaan Mardi p., w. a. Kõngota wallaw. 21. detf. 1919 a., 370. (6582)
- Roonberg, Anna Johani t., wälja antud Balupera wallaw. 30. detf. 1919 aastal, nr. 256. (6584)
- Wink, August Mardi p., w. a. Balupera wallaw. 14 jaan. 1920 a., nr. 289. (6585)
- Sapp, Eduard Jaagu p., w. a. Kõgula wallaw. 15. apr. 1920 a., nr. 80. (5222)
- Surgpõld, August Jaani p., w. a. Kõgula wallaw. 20. sept. 1920 a., nr. 482. (5223)
- Wetting, Aleksander Peetri p., w. a. Kõgula wallaw. 17. sept. 1920 a., nr. 819. (5224)
- Rippus, Dagmar Hansu t., w. a. Tartu linna pol. 2. jsk., nr. 14295. (6780)
- Randi, Rudolf Jaani p., w. a. Anija wallaw., nr. 390. (6289)
- Tutsmann, Marie Juhani t., w. a. Tallinna linna pol. 3. jsk., nr. 1391. (6290)
- Rage, Jakob Faltšhi p., w. a. Tallinna linna politseiist. (6291)
- Riggol, Juhani Juhani p., w. a. Tallinna linna pol. 2. jsk. (6292)
- Strasch, Peiske Mattese p., w. a. Tallinna l. pol. 3. jsk. (6293)
- Tuurand, Jakob Alex. p., w. a. Tartu linna politseiist. (6294)
- Toško, Eduard Gustawi p., w. antud nr. 653 all. (2814)
- Patašenkow, Spiridon Alekset p., w. a. nr. 1234 all. (2815)
- Paurisson, Woldemar Gustawi p., w. a. nr. 623 all. (2816)
- Pärn, Joosep Tooma p., w. a. nr. 487 all. (2817)
- Martin, August Tõnise p., wälja antud nr. 1157 all. (2818)
- Jarlak, Johannes Pauluse p., w. a. nr. 282 all. (2819)
- Ulanow, Peeter Trofimi p., wälja ant. nr. 1044 all. (2820)
- Wepul, Johanna Mardi t., w. antud nr. 21 all. (2818)
- Jürwetson, Toomas Johani p., w. a. Tori wallaw. 28. sept. 1920 a., nr. 793. (6790)
- Peterison, Hermine Mardi t., w. a. Tartu linna pol. 2. jsk., nr. 9813. (6791)
- Urras, Aksel Adolfsi p., w. a. Tartu linna pol. 2. jsk., nr. 801. (6792)
- Umelung, Marie Nikolai t., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 1316. (6792)
- Jut, Jüri Adami p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 5383. (6795)
- Rosenberg, Theodor Jaani p., wälja antud Tartu linna pol. 2. jsk., nr. 7585. (6796)

Tunnustakse makswusetaks kadumaläinud:

- Großthal, Johannes Peetri p., isikut., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. 7. 4. 20., nr. 12792; sõjaw. wab. tunn., w. a. 1. ratsapolgust 30. 3. 20., nr. 2824. (6586)
- Kull, Martin Tooma p., sõjaw. wab. tunnistus, w. a. Wirumaak. rahwaw. ülemalt.
- Siitmann, Anton Jüri p., isikut., w. a. Kirbla wallaw. 30. 12. 19., nr. 982; hobusepassi, w. a. Kirbla wallaw. 1921 a. nr. 274. (8052)
- Laupa, Priidu, rahwaw. komisj. tunnist., w. a. Läänemaak. rahwaw. komisjon. 8. 1. 20., nr. 32.
- Wins, Anton Jüri p., isikut., w. a. Piirjalu wallaw. 20. 4. 20., nr. 248; sõjawäest wab. tunn., w. a. Tartu l. sõjawäehatgemajaist. (8103)
- Korsakow, Iwan Nikolai p., elamis-luba.
- Puff, Johan Kaarli p., isikut. ja 2 hobusepassi, w. a. Kuffsama wallawalitf.
- Albu, Alwiine Mihkli t., isikutõenduse tunnist., w. a. Rihelkonna wallawal. 9. 8. 20., nr. 1215. (5175)

Weski, Aleksander Johani p., hobuse-
paas, w. a. Kirbla wallaw., nr. 854.

(5176)

Kemmelmann, Karl Ado p., isikut.,
w. a. Sutlepa wallaw. 27. 1. 21. nr. 227;
hobusepaas, w. a. Sutlepa wallaw. 27. 1.
21., nr. 22. (4869, 4870)

Hansen, Jüri Paawli p., isikut., w. a.
Olustvere wallaw. 16. 12. 19., nr. 296;
lasteriistaluba, w. a. Wiljandi maak.
pol. 6. 6. 21., nr. 490. (7264)

Tihonow, Iwan Peetri p., isikutunn.,
w. a. Petserimaaf. pol. 14. 12. 21.,
nr. 359; peatusluba, w. a. siseministee-
riumi passiofak. 12. 6. 21., nr. 1/4802.
(3527, 3518)

Karja, Paul Feodori p., hobusepaas,
w. a. Slobodka wallaw. 2. 11. 21.,
nr. 966. (3525)

Feodorow, Peeter, sõjaw. wabast.
tunnistus, w. a. Petseri rahwaw. konn.
10. 1. 20., nr. 1740. (3523)

Kodnow, Egor, hobusepaas, w. a. Slo-
bodka wallaw. 7. 12. 20., nr. 264. (3521)

Kanep, Gabriel Iwani p., isikut., w. a.
Slobodka wallaw. 25. 3. 20., nr. 2216;

hobusepaas, w. a. Slobodka wallaw.
22. 11. 20., nr. 57. (3519, 3520)

Siiilata, Aleksei Nikolai p., hobusepaas,
w. a. Slobodka wallaw. 4. 12. 20., nr. 195.
(3517)

Täptin, Mihail Egori p., sõjawäest.
wab. tunnistus, w. a. 6. jalawäep.
20. 3. 21., nr. 2464. (3530)

Romarrow, Feodor Iwani p., aj. isikut.,
w. a. Jõhwi pol. jsk. 30. 7. 21., nr. 1134
ühes sisemin. passiofak. elamisloaga
nr. 26745. (4700)

Tõnissõn, Juhan, pääsiluba, w. a.
Läänemaaf. pol. 8. 4. 21., nr. 145.
(4973)

Lüpre, Teodor, nime peale pärijatele
w. a. hobusepaas, w. a. Tori wallaw.
30. 11. 20., nr. 1.

Nikolajew, Peeter Jakobi p., isikut.,
w. a. Pärnumaaf. pol. I. jsk. 28. 3. 20.,
nr. 10226; sõjaw. wab. tunnistus.

Madisson, Richard Wardi p., isikut.,
w. a. Pärnumaaf. pol. I. jsk. 6. 6. 21.,
nr. 13458; sõjaw. wab. tunnistus.

Saarts, Kristjan Priidiku p., isikut.,
w. a. Pärnumaaf. pol. I. jsk. 17. 12. 19.,
nr. 5781; hobusepaas.

28. aprillil k. a. kell 10 homm. müüakse
Tartu maak. politsei 2. jaoskonna kantselil
juures Mustwee alewis

enampakkumisel

hall täkk-hobune, umbes 6 a. wana, hinna-
tud 10.000 marga peale.

2821 Tartu maak. politsei
2. jaoskonna ülem.

26. aprillil k. a. kell 10 homm. müüakse
Ranna walla Omedu saeweskis

oksjoni teel

Aksia-Selts „Silwa“ päralt olewad saelauad,
mis hinnatud 140.000 marga peale, tööstus-
maksu tasuks samasuures summas.

2822 Tartu maakonna politsei
2. jaoskonna ülem.

Kõigeodavamad

laulatussõrmused, kellad, kuld- ja hõbe-
asjad. Ka parandustöö kiire ja korralik.

Eichelmann, Wäike Karja tän. 2.

6648

Shokolaad

RENOMMÉE

A.-S. „Renommée“

7953

Tallinn, Suur Kompassi t. 40

„CALORICA O.J.U.“

Rootsi punsh

Tehas ja Ladu TALLINNAS, Lai t. 23. Tel. 15-53

Eesti üleriiklisel näitusel kõrgema auhin-
— naga KULDAURAHAGA kroonitud —

6645

J. E. Kuhlmann

TALLINNAS,
Kotsebue tän. 13.

Shoti,
Yarmouthi,
Norra heeringad,
Sool, petrooleum,
jahu, riis,
suhkur, manna
j. n. e.

7966

Esimene Eestimaa
Mehaaniline
Saapawabrik

ESTOKING

Tallinnas,

Suurel Tartu maanteel nr. 61-c.

Telegrammi adress:
"Estoking"—Tallinn.
Kõnetraat nr. 13-06,

walmistab suuremal määral, wõrdle-
mata headuses, wõistlemata odawate
hindadega igatseltsi meeste, naiste
ning laste

Jalanõusid.

Wabriku juures olewast ladust
müüakse suuremal arwul juht- ja
kroomnahast meesterahwa nõõrsaa-
paid, niisama ka sandaale mitme-
suguses suuruses.

Üksikute paaride wiisi on saapad
müügil paremates saapakauplustes
ja tarwitajate-ühisustes, niihästi pea-
linna kui ka prowintsis.

6280

Eesti Mehaanilise Puutööstuse Aktsiaselts

A. M. Luther — Tallinnas

w a l m i s t a b :

mööblit,

Wineer- } kartonge, kohwrid,
kooliranitsaid, aktimappe,
käsitrumlid, toolipõhju,
platesid, labidaid jne.

Müügikoht: TALLINNAS:
TARTUS:
WALGAS:
PETSERIS:
WILJANDIS:
WÖRUS:
RAKWERES:
PÄRNUS:

Wana Posti tänav nr. 9.
E. W. Jürgens'i juures, Wana tän. nr. 17.
P. Saretok'i juures, Moskwa tän. nr. 15.
E. Nassar'i juures, Kaubareas.
R. Eitelberg'i juures.
J. Kiesler'i juures, Jüri tän. nr. 12-b.
Roman Jürgens'i juures.
J. D. Ammende juures.

7965

Tubakawabrik

A. REIER & Ko.

Tallinnas.

Soowitab kõrgemas headuses
wõistlemata hindadega

Tubakat:

- I. sort
„Maksul Basma“
„Kabinett Nr. 1“
- II. sort
„Kairo“
„Benefis“
- III. sort
„Almiro“
- IV. sort
„Meteor“
„Must kotkas“
„Kuld kull“
„Kuld täht“

Paberosse:

- Kõrgem s. A
„Noblesse“
„Nr. 150“
- I. sort
„Record“
„Orient“
- III. sort
„Hallo“

7600

Wabrik ja kontor

Kõnetr. 17-12. S. Pääsukese t. nr. 4. Kõnetr. 17-12.